

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת ארז מלול

פ/3286/25

הצעת חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד) (תיקון – קביעת מספר ימי ההיעדרות לפי מספר ילדי העובד), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג–1993, בסעיף 1 –

(1) ברישה, במקום "שלא מלאו לו 16 שנים" יבוא "שלא מלאו לו 18

שנים", ובמקום "על חשבון תקופת" יבוא "בנוסף לתקופת";

(2) בפסקה (א), במקום "עד 8 ימים בשנה" יבוא "לפי מספר הילדים

כאמור שיש לו כלהלן :

(א) עד שני ילדים – עד 8 ימים בשנה ;

(ב) שלושה ילדים – עד 12 ימים בשנה ;

(ג) ארבעה ילדים או יותר – עד 16 ימים בשנה." ;

(3) בפסקה (ב), במקום "עד 16 ימים בשנה" יבוא "לפי מספר הילדים

כאמור שיש לו כלהלן :

(א) עד שני ילדים – עד 16 ימים בשנה ;

(ב) שלושה ילדים – עד 20 ימים בשנה ;

(ג) ארבעה ילדים או יותר – עד 24 ימים בשנה."

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג–1993 (להלן – החוק) קובע כי עובד שהוא הורה לילד שטרם מלאו לו 16 שנים, רשאי לזקוף עד 8 ימי היעדרות בשנה בשל מחלת ילדו מתוך ימי המחלה הצבורים שלו.

עוד קובע החוק, כי אם הילד נמצא בהחזקתו הבלעדית של העובד או שהעובד הוא הורה היחיד של הילד – רשאי העובד לזקוף עד 16 ימי היעדרות בשנה בשל מחלת ילדו מתוך ימי המחלה הצבורים שלו.

ואולם, החוק אינו שוויוני. זכאות ההורה לזקוף את ימי ההיעדרות על חשבון ימי המחלה שלו אינה תלויה במספר ילדיו, לדוגמה, הורה עם 4 ילדים אינו זכאי למספר כפול של ימי מחלת ילד לעומת הורה עם 2 ילדים, כלומר בחוק אין התייחסות לגודל המשפחה ולמספר הילדים שיש לכל עובד.

מציאות זו אינה סבירה, שכן עובד שהוא הורה במשפחה בעלת מספר ילדים גדול, אינו יכול להסתפק ב"מכסת" שמונת הימים העומדים לרשותו כדי לענות על צרכי מחלות כל ילדיו. כמו כן עובד אינו יכול להסתפק במכסת שמונת הימים מתוך מכסת 18 הימים שהוא זכאי להם בעצמו, שהרי המחוקק שחוקק את חוק דמי מחלה שהעניק לעובד 18 ימי מחלה, יצא מנקודת הנחה שעובד נזקק למכסה זו ועל כן בלתי סביר כי מתוך המכסה שהוענקה לעובד עצמו הוא יצטרך להשתמש גם עבור היעדרות בשל מחלת ילדיו. חוק דמי מחלה הינו חוק שתכליתו סוציאלית ומטרתו כאמור לתת הטבה וסיוע לעובדים שהם הורים לילדים, אף במקרה של מחלת ילד שגרתית ולכן מן הראוי להפריד את המכסה הנתונה לעובד עבור ילדיו ממכסתו שלו.

במצב דברים זה, בפועל, הורים במשפחות בעלות מספר ילדים גדול אינם יכולים לטפל בילדיהם החולים במסירות הראויה להם זכאים.

עוד יצוין כי בהתאם למחקר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה משנת 2011, אחוז הנשים הנעדרות מעבודתן בשל מחלת ילדיהם גבוה מאחוז הגברים הנעדרים מעבודתם בשל כך, וגם מטעם זה יש מקום להגדיל ולהתאים את מספר ימי ההיעדרות למספר הילדים במשפחה, שכן בפועל, ימי ההיעדרות אינם מתחלקים באופן שווה בין שני בני הזוג העובדים.

הצעה זו מבקשת להתלות את מספר הימים שרשאי העובד לזקוף לטובת מחלת ילדיו במספר הילדים של אותו עובד, כך שתהיה התחשבות במסגרת החוק בגודל משפחתו של העובד.

בדרך זו, יתאפשר גם לעובד שהינו הורה במשפחה בעלת מספר ילדים גדול, לטפל בילדיו החולים במסירות הראויה ולילדיו יינתן טיפול הולם.

כמו כן, הצעה זו מבקשת להגדיל את מכסת הימים עבור הילדים כך שאלו יהיו בנוסף על מכסת ימי המחלה הנתונה לעובד עצמו.

עם זאת, התליית מספר ימי ההיעדרות בהתאם למספר ילדי העובד, נעשית, על פי ההצעה, באופן מידתי וסביר, על מנת להבטיח למעסיקים ששגרת העבודה של אותם עובדים לא תשונה באופן משמעותי. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת ינון מגל (פ/1993/20); הוסרה מסדר היום ביום כ"א בכסלו התשע"ו (3 בדצמבר 2015), על ידי חבר הכנסת יגאל גואטה וקבוצת חברי הכנסת (פ/3028/20), על ידי חברת הכנסת שולי מועלם רפאלי וקבוצת חברי הכנסת (פ/3240/20), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/630/24), על ידי חבר הכנסת אורי מקלב וקבוצת חברי הכנסת (3462/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת משה גפני ויעקב אשר (פ/1444/25), על ידי חבר הכנסת ואליד אלהואשלה (פ/1889/25) ועל ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/2339/25).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת ינון אזולאי וקבוצת חברי הכנסת (פ/1248/23).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח באייר התשפ"ג (09.05.2023)